

Raadsvoorstel en besluitnota

Onderwerp

Zienswijze financiële jaarstukken 2022 - 2024 recreatieschap Alkmaarder- en Uitgeestermeer

Gevraagd besluit

Akkoord te gaan met het geven van een positieve zienswijze naar aanleiding van de concept-jaarrekening 2022, concept-begrotingswijziging 2023 en concept-programmabegroting 2024 van het recreatieschap Alkmaarder- en Uitgeestermeer (RAUM).

Geheimhouding op grond van de Gemeentewet

Openbaar

(Correctief) referendum

Dit besluit is niet spoedeisend en daarmee wordt dit besluit niet eerder uitgevoerd/verder behandeld dan drie weken nadat de Raad het besluit heeft genomen. In artikel 8 van de referendumverordening is namelijk een 'correctief referendum' mogelijk gemaakt.

Kernverhaal

Het recreatieschap voorziet in een behoefte aan openluchtrecreatie, landschapsbeleving en het versterken van de natuur en biodiversiteit in de directe omgeving van de stad. Zaanstad participeert als verbonden partij in het recreatieschap Alkmaarder- en Uitgeestermeer (RAUM). Het recreatieschap is een openbaar lichaam op basis van artikel 8, lid 1 van de Wet gemeenschappelijke regelingen.

Op 13 april 2023 heeft het dagelijks bestuur van het RAUM onze gemeente de financiële jaarstukken 2022 – 2024 van het recreatieschap voor het uitbrengen van een mogelijke zienswijze toegezonden. Het betreffen de volgende documenten:

- Concept-jaarrekening 2022;
- Concept-begrotingswijziging 2023; en
- Concept-programmabegroting 2024.

Op basis van art. 35 van deze Wet gemeenschappelijke regeling dient de begroting, de begrotingswijziging en de jaarrekening van een openbaar lichaam voor een zienswijze te worden aangeboden aan de raden van de deelnemende gemeenten. De financiële jaarstukken hebben geen nieuwe financiële gevolgen voor de gemeente tot gevolg, behoudens de indexering van de jaarlijkse participantenbijdrage. Om die reden wil de gemeente een positieve zienswijze over de financiële jaardocumenten geven.

Aanleiding

Op 13 april 2023 heeft het dagelijkse bestuur van het RAUM onze gemeente de financiële jaarstukken 2022 – 2024 van het recreatieschap voor het uitbrengen van een mogelijke zienswijze toegezonden. Het betreffen de volgende documenten:

- Concept-jaarrekening 2022;
- Concept-begrotingswijziging 2023; en
- Concept-programmabegroting 2023 van RAUM.

Op basis van art. 35 van deze Wet gemeenschappelijke regeling dient de begroting, de begrotingswijziging en de jaarrekening van een openbaar lichaam voor een zienswijze te worden aangeboden aan de raden van de deelnemende gemeenten. Het recreatieschap heeft gevraagd zo nodig uiterlijk 23 juni 2023 een zienswijze op de financiële jaarstukken uit te brengen. In de vergadering van het Algemeen Bestuur van het recreatieschap d.d. 12 juli 2023 zullen de jaarstukken worden vastgesteld.

Beoogd resultaat

Het geven van een zienswijze aangaande de financiële jaarstukken van het recreatieschap.

Kader

Zaanstad participeert als verbonden partij in de recreatieschappen. Het recreatieschap is een openbaar lichaam als bedoeld in artikel 8, lid 1 van de Wet gemeenschappelijke regelingen. Op basis van art. 35 van deze Wet dient de begroting, de begrotingswijziging en de jaarrekening van een openbaar lichaam voor een zienswijze te worden aangeboden aan de raden van de deelnemende gemeenten. De aan het recreatieschap verbonden partijen zijn verantwoordelijk voor de financiële instandhouding van het recreatieschap.

Argumenten en afwegingen

Inleiding

In deze paragraaf wordt inhoudelijk ingegaan op de financiële jaarstukken van het recreatieschap. Verder wordt in deze paragraaf stilgestaan bij de zienswijze van Zaanstad aangaande de Kadernota 2024 van het recreatieschap en wat er met deze zienswijze verder is gedaan. Tot slot eindigt deze paragraaf met een conclusie en advies.

Concept-jaarrekening 2022

De concept-jaarrekening 2022 sluit met een negatief resultaat van € 288.000. Dat is € 376.000 minder dan was begroot (€ 664.000). Het resultaat is mede bepaald door de volgende zaken:

- Vertragingen op projecten in beide deelgebieden (€ 293.000 positief);
- Lagere kosten voor het dagelijks onderhoud doordat het maaien van de waterplanten in het Alkmaardermeer in 2022 niet nodig was en er een besparing ten aanzien van het gebied de Woudhaven is (samen ongeveer € 80.000 positief);
- Het besluit van het recreatieschap om het project zwemwaterkwaliteit Zwaansmeer tijdelijk te stoppen, waardoor een afboeking moest worden gemaakt (€ 38.000 negatief);
- Het recreatieschap heeft een bijdrage ontvangen van de gemeente Zaanstad voor het pontje Molletjesveer, die niet begroot was (40.000 positief);
- De bestuurskosten zijn hoger door enerzijds meer inzet voor het financieel perspectief van het schap en anderzijds het btw-aspect op de kosten van het bestuursbureau (€ 20.000 negatief); en
- Er was sprake van overschrijdingen en besparingen op diverse programma's (€ 21.000 positief).

Het negatieve resultaat wordt ten laste van de reserves en voorzieningen van het recreatieschap gebracht. Eind 2022 bedraagt de totale reserves en voorzieningen € 2.181.501 (in 2021 € 2.338.174), een afname van € 156.673.

Concept-Begrotingswijziging 2023

De concept-begrotingswijziging gaat uit van een tekort van € 491.155. In de oorspronkelijke begroting was een negatief saldo van € 12.961 begroot. Dit betekent een tegenvaller van € 478.194. Het verwachte resultaat is het saldo van de volgende deelprogramma's:

- Programma 1 (ontwikkeling en inrichting): per saldo € 317.478 negatief, o.a. als gevolg van opstellen Visieschets Aagtenpark-Buitenlanden, elektrificatie pontje Molletjesveer, heropbouw informatiepunt Erfgoedpark De Hoop, haalbaarheidsstudie De Kil, aanleg boerenlandpad Omzoom en plan herontwikkeling Dorregeest.
- Programma 2 (beheer en onderhoud): per saldo € 171.414 negatief, o.a. als gevolg van ophoging budget groen, aanvullende werkzaamheden Routebureau, indexatie kosten groot en regulier onderhoud en het doorschuiven van project Oever- en natuurontwikkelingsproject Saskerlei(dam).
- Programma 3 (veiligheid en toezicht): per saldo € 7.569 negatief;
- Programma 4 (bestuur en ondersteuning): per saldo € 19.733 negatief;
- Programma 5 (algemene dekkingsmiddelen): per saldo € 38.000 positief in verband met te ontvangen rentebaten.

De begrotingswijziging heeft geen gevolgen voor de participantenbijdrage in 2023.

Concept-Programmabegroting 2024

De begroting 2024 houdt rekening met een tekort van € 245.556. Het verwachte begrotingstekort zal ten laste van de reserve van het recreatieschap worden gebracht. Begrotingstekort wordt o.a. veroorzaakt door:

- Meer kosten dagelijks onderhoud n.a.v. indexatie (€ 30.000);
- Meer inzet werkorganisatie (Recreatie Noord-Holland) aan diverse programma's (€ 5.000) en indexatie kosten werkorganisatie (€ 40.000);
- Minder inzet Routebureau (€ 40.000);
- Meer kosten inzake incidentele projecten (€ 1.058.000);
- Meer kapitaalslasten door investering auto (€ 6.500); en
- Meer bedrijfskosten (€ 5.500).

Belangrijkste punten in 2024 voor het recreatieschap zullen zijn:

- Realiseren van de ambities uit de visie via het verder (door)ontwikkelen van het vastgestelde uitvoeringsprogramma in 2021;
- Beheer en onderhoud van de (recreatie)gebieden en voorzieningen;
- Vernieuwingen doorvoeren om gebieden beter te laten aansluiten op de wensen en behoeften van de recreant.
- Succesvolle uitgifte van verschillende locaties, zoals de Woudhaven en Dorregeest, resulterend in een verdere besparing op de (berekende) beheerlasten en toenemende exploitatiebaten (programma 2 en 4);
- Ondersteuning van de ondernemers en de betrokken organisaties op het Erfgoedpark De Hoop bij de verdere uitbreiding (programma 2) in het kader van recreatief knooppunt (ambities deelgebied 3 – Visie).
- Het inzetten op het zo veel mogelijk met andere partijen aanpakken van:
 - Oever- en natuurontwikkeling Sakerleidaam – fase 2;
 - Uitvoering Vitaal Platteland Alkmaarder- en Uitgeestermeer: verbeteren van de zwem- en waterkwaliteit; en
 - De realisatie van de herontwikkeling Dorregeest.
- Realiseren van financieel evenwicht voor de lange termijn; en
- Het voeren van omgevingsmanagement bij bovenstaande ontwikkelingen.

Aangaande het realiseren van de projecten Sakerleidaam, Vitaal Platteland en herontwikkeling Dorregeest is, gelet op de financiële situatie van het recreatieschap, nog geen besluit genomen. Zonder aanvullende financiële middelen zal voor deze projecten een pas op de plaats worden gemaakt. Ten aanzien van het project Sakerleidaam zal dat ook financiële gevolgen voor Zaanstad hebben. Afspraak was, dat Zaanstad tegen een overeengekomen tarief schone baggerspecie uit de Zaan, tussen Pr. Clausbrug en Tapsloot zou leveren. Al eerder heeft de gemeente voor het project Sakerleidaam, fase 1 schone baggerspecie uit de Zaan (tussen Wilhelminasluis en de Pr. Clausburg) aangeleverd. De verdieping van Zaan maakt onderdeel van het convenant Vaart in de Zaan uit. Afspraak met de provincie Noord-Holland is, dat het convenant uiterlijk 2025 is uitgevoerd. Het verdiepingsproject Zaan-Noord staat gepland voor 2025 en 2026. Mocht het project Sakerleidaam, fase 2 niet doorgaan, dan zal de gemeente te maken krijgen met hogere kosten voor het afvoeren en verwerken van de baggerspecie naar een andere locatie. Deze meerkosten worden voorlopig geraamd op € 1,4 mln. In de komende besluitvorming over de genoemde projecten zullen wij u dit aspect bij het RAUM naar voren brengen.

Kadernota 2024 en financiële meerjarenperspectief

Door de nadelige resultaten in de laatste jaren zijn de reserves van het schap behoorlijk onder druk komen te staan. Daartegenover staat een ambitieuze visie waarin uitdagende en noodzakelijke uitvoeringsprojecten zijn opgenomen. Daarom is in 2022 gestart met een bestuurlijk traject om het financiële meerjarenperspectief in kaart te brengen, waarbij onderscheid is gemaakt tussen structurele en incidentele tekorten. Dit traject is nog niet

afgerond. De bedoeling is, dat dit financiële meerjarenperspectief wordt opgenomen in de komende Kadernota 2025.

De gemeentelijke zorgen over een structureel sluitende meerjarenbegroting voor het RAUM, vooral voor het deelgebied A-UM, is al eerder via de gemeentelijke zienswijze op de Kadernota 2023 van het RAUM (registratienr. 2022/ 3520) naar voren gebracht. Bij de gemeentelijke zienswijze op de Kadernota 2024 (registratienr. 2023/38) heeft de gemeente aangegeven, dat de gemeente een verhoging van de participantenbijdrage niet voorstaat. Eerst moeten andere mogelijkheden (waaronder mogelijke extra inkomsten) in kaart worden gebracht. Blijkens de financiële jaarstukken is het recreatieschap nog volop met dit onderwerp bezig. Om die reden is het niet nodig om opnieuw een opmerking hierover in zienswijze op de financiële jaarstukken op te nemen.

Conclusie en advies

Voorgesteld wordt een positieve zienswijze aangaande de financiële jaarstukken van het recreatieschap te geven. Voor Zaanstad zijn er geen nieuwe financiële gevolgen aan de vaststelling van de financiële jaarstukken verbonden anders dan de jaarlijkse indexering van de participantenbijdrage. In de concept-zienswijze aan het dagelijks bestuur van het RAUM zal ook aandacht voor het project Sakerleidam, fase 2 in relatie tot het project Verdieping Zaan-Noord worden gevraagd.

Draagvlak

De recreatiegebieden voorzien in een grote behoefte bij het publiek. Regelmatig worden ook bezoekersaantallen gemeten. In 2022 hebben 191.865 bezoekers het groengebied Omzoom bezocht. Daarnaast is het pontje Molletjesveer in 2023 opnieuw in gebruik genomen. Dit pontje maakt onderdeel van de beroemde pontjesfietsroute uit. Ook is het wandelnetwerk Noord-Holland met wandelroutes in Krommenie-Saendelft en Omzoom uitgebreid.

Aansluiting externe ontwikkelingen

Zaanstad heeft zich door deelname als verbonden partij voor onbepaalde tijd tot het beheer van de recreatiegebieden verplicht.

Financiële consequenties

Voor Zaanstad zijn er geen nieuwe financiële gevolgen anders dan de verwerking van de jaarlijkse indexering van de participantenbijdrage voor het recreatieschap in de gemeentelijke begroting 2024, te weten: 7,1% oftewel € 27.670. Onderstaande tabel laat de ontwikkeling van de participantenbijdrage, die Zaanstad aan het RAUM bijdraagt, zien:

	2021	2022	2023	2024
RAUM	376.068	380.956	389.718	417.388

Juridische consequenties

Recreatieschappen zijn openbare lichamen op basis van artikel 8, lid 1 van de Wet gemeenschappelijke regelingen. Op basis van art. 35 van deze Wet dient de begroting, de begrotingswijziging en de jaarrekening van een openbaar lichaam voor een zienswijze te worden aangeboden aan de raden van de deelnemende gemeenten.

Communicatie/vervolgtraject

Zodra de raad een zienswijze heeft vastgesteld zal het college van burgemeester en wethouders deze zienswijze naar het dagelijks bestuur van het RAUM toesturen.

Raadsbesluit

De gemeenteraad van Zaanstad,

Besluit:

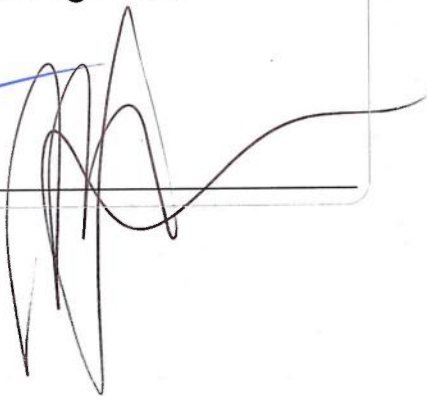
Akkoord te gaan met het geven van een positieve zienswijze naar aanleiding van de concept-jaarrekening 2022, concept-begrotingswijziging 2023 en concept-programmabegroting 2024 van het recreatieschap Alkmaarder- en Uitgeestermeer.

In de vergadering van woensdag - 5 juli - 2023

Met inachtneming van het
aangenomen amendement.

Voorzitter,

Raadsgriffier,

mendement: Onderzoek bestuurlijke fusie recreatieschappen

De gemeenteraad van Zaanstad, in vergadering bijeen op woensdag 05 juli 2023, behandelend de financiële jaarstukken 2022-2024 van de recreatieschappen RAUM en Twiske-Waterland,

Constaterende dat:

- De recreatieschappen RAUM en Twiske-Waterland samen het gebied 'Laag Holland' omvatten, een gebied dat qua landschappelijke-, recreatieve- en natuurwaarden als 1 gebied kan worden beschouwd.
- De besturen van de recreatieschappen RAUM en Twiske-Waterland ondersteuning krijgen van hetzelfde 'Bestuursbureau voor de recreatieschappen' en qua uitvoering van dezelfde organisatie 'Recreatie Noord-Holland NV'.
- De Raden (Staten NH) en Colleges van diverse deelnemende gemeenten los van elkaar sterk vergelijkbare (financiële) stukken moeten beoordelen en van een zienswijze moeten voorzien.

Overwegende dat:

- Samengaan van de recreatieschappen RAUM en Twiske-Waterland tot een beter op elkaar afgestemde aanpak van projecten en beheer kan leiden.
- Samengaan van de recreatieschappen RAUM en Twiske-Waterland tot effectiever bestuur kan leiden, met minder bestuurlijke drukte voor de provincie NH en alle deelnemende gemeenten.

Besluit toe te voegen aan de antwoordbrieven zienswijze financiële jaarstukken 2022-2024 van respectievelijk het recreatieschap RAUM en Twiske-Waterland:

Toevoegen, voor "Hoogachtend":

Onderzoek effectiever bestuur

De gemeenteraad van Zaanstad verzoekt de besturen van de recreatieschappen RAUM en Twiske-Waterland nog in 2023 een onafhankelijk gezamenlijk onderzoek te starten naar de toegevoegde waarde van een bestuurlijke en juridische fusie van beide recreatieschappen.

namens de fracties van:

CDA Zaanstad

D66 Zaanstad

GroenLinks Zaanstad

ChristenUnie Zaanstad

Marc Wit

Flip Hoedemaeker

Jonathan van der Sluis

Hanneke Veurink-Malda

Aangenomen, zie besluitenlijst in het raadsinformatiesysteem